

BAĞIMSIZ ADLİ MUHASEBECİ UZMANLIĞI (25.07.2010)

“Adli muhasebeciler” geliyor...

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan akademik eğitimini verdikleri "Bağımsız Adli Muhasebe Uzmanlığı", sertifika programıyla, iş hayatında dedektif gibi hile verisi toplayan adli muhasebecilerin hizmet vermeye başlamasına az kaldığını söyledi.

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMMO) Başkanı Yahya Arıkan, kurumsal çatıları altında hizmet veren Akademi’de verilen sertifika programları sonrası iş hayatında çok yakında “dedektif gibi hile verisi toplayan” muhasebecilerle karşılaşılacağını aktardı.

Arıkan, İSMMMO Akademi bünyesinde gerçekleştirilen programda 75 muhasebeci ve mali müşavirin eğitim gördüğünü anımsatarak, ABD’de Al Capone’u yakalayan meşhur adli muhasebeci örneğinde olduğu gibi, Türkiye’de de işletmelerde hilelerin önlenmesi ve ortaya çıkarılmasına yönelik çalışma örneklerinin çok yakında görülmeye başlanacağını söyledi.

Uzmanların, mahkemelere yönelik şahitlik, dava destek danışmanlığı, taraflar arasında oluşan sorunları çözme gibi hizmet vereceğini belirten Arıkan, tüm dünyada muhasebe ve denetim alanında uzmanlık alanı olan bu hizmetin ülkemiz iş hayatında da vazgeçilmez bir biçimde hayat bulacağını kaydetti.

Dünyanın şirket skandalları ve krizlerle çalkalandığı bir konjonktürde, giderek artan hileli mal raporlamaları yaşandığı, kişisel çalışan hileleri ve yolsuzlukların toplumun her kesimine zarar verdiğinin açık olduğunu vurgulayan Arıkan, yapılan hilelerin “işletmelerde varlıkların kişisel amaçlı kullanımı” ile “mali tabloların hileli biçimlerde düzenlenmesi” şeklinde özetlenebileceğini dile getirdi.

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, verilen sertifika programında bu konuda alanında uzman Prof. Dr. Nejat Bozkurt’un koordinatörlüğünde akademisyenlerin ders verdiğini aktararak şöyle konuştu: “Bu kapsamda sertifika alacak meslek mensuplarının, araştırmacı muhasebeci, hile denetçisi veya incelemecisi olarak çalışarak bir çok alanda hizmet verecektir. Bunları özetle; işletme çalışanları tarafından işletmelere karşı yapılan hileler, beyaz yakalılar tarafından işlenen suçlar, mali tablo hileleri, yatırımlarla ilgili hileler, ticari rüşvetler ve komisyonlar, banka işlemleri ile ilgili hileler, elektronik fon transferi hileleri, kredi kartı hileleri, bilgisayar hilelere, internet yoluyla yapılan hileler, işletmelerin hile riskini ölçme ve değerlendirme, işletmelerde hileyi önlemeye yönelik çalışmalara destek şeklinde sıralamak mümkün.”

İSMMMO Başkanı Arıkan araştırmalara göre “**olası hile biçimlerini**” ise şöyle açıkladı:

- Tahsil edilen nakdin, işletmenin kayıtlarına sokulmadan zimmete geçirilmesi
- İşletmenin kayıtlarındaki nakdin zimmete geçirilmesi
- Yetkisiz ve uygun olmayan iskonto yapılması
- Gerçek olmayan borçlar yaratarak ödemelerini alma
- Stok ve hurda hırsızlığı
- Ofis malzemeleri ve sabit varlık hırsızlığı
- Gerçek olmayan harca ödemelerinin kendine yönlendirilmesi

- Gider kalemlerini şişirme
- İşletme varlıklarını şahsi amaç için kullanma
- Gereğinden fazla sipariş vererek yarar sağlama
- Hayali çalışanlar yaratarak yapılan ödemeleri zimmete geçirme

Arıkan, çalışanları hile yapmaya iten baskı unsurlarının ise 3 ana grupta toplandığını vurgulayarak, bunların; “mali içerikli baskılar”, “kötü alışkanlıklardan doğan baskılar” ve “işle ilgili baskılar” olduğunu kaydetti. İSMMMO Başkanı, yapılan araştırmalarda, çalışanların ortalama yüzde 30’unun ilk üç yılında yolsuzluk yapmakta olduklarını, yüzde 70’inin ise iş yaşamlarının 4-35. Yılları arasında hileli işlemlere bulaştıklarını dile getirdi.

Arıkan mali içerikli baskılar konusunda “**kişiler neden hile yapıyor**” sorusuna 5 ana başlıkta şu sözlerle yanıt vermenin mümkün olduğunu iletti:

- Para hırsı ve açgözlülük
- Güzel yaşama isteği
- Yüksek tutarlarda kişisel borçlar
- Yüksek tutarlı sağlık harcamaları
- Beklenmeyen mali gereksinimler